نشریه مطالعات آموزشی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارتش
سال اول، پیش شماره ۲، ویژه نامه آغاز سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱
حیطه قوانین و مقررات و ساختارهای آموزشی

رتبه‌بندی اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارتش بر اساس فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و اجرایی

دکتر کیوان مجیدزاده اردبیلی[1]، دکتر مینو شاددل، دکتر بابک شکارچی، آقای مهدی ملکی

محل اجرای فرآیند: دانشکده پزشکی
نام دانشگاه: دانشگاه علوم پزشکی ارتش
گروه فرآیندی: قوانین و مقررات و ساختارهای آموزشی
تاریخ اجراء (مدت اجرای فرآیند): فروردین ۱۳۹۰ (یک سال)

مقدمه و بیان مسئله

داشتن اطلاعات از کلیه فعالیت‌های اعضای هیات علمی در زمینه‌های مختلف و به روز رسانی آنها از ضروریات اولیه و بدیهی در امر ارتقاء سیستم آموزشی و فرد هیات علمی است. با بررسی سوابق و مرور آنها متوجه کمبود و یا عدم دسترسی به آخرین اطلاعات شدیم. در جهت رفع آن طراحی تهیه کارنامه خوداظهاری بر مبنای اطلاعات موجود اندیشه شد. ویژگی این طرح بدین جهت است قدم اول از طرف سیستم آموزشی بناء نهاده شد تا چنانچه ابهامی در نحوه ارائه و نوع اطلاعات مورد نیاز وجود داشته باشد، مسیری روشن‌تر و مشخص‌تر در پیش روی فرد هیات علمی قرار گیرد. همچنین با اطلاع رسانی در فرد هیات علمی، ایجاد حساسیت لازم در جهت رفع نواقص احتمالی در سوابق ایشان خواهد شد و به دنبال آن پیگیری لازم را برای اصلاح وضعیت موجود خواهد داشت. پس از آن برای تکمیل اطلاعات، مستندات مربوطه نیاز است که خود کمک مهمی در به روز رسانی اطلاعات است ضمن اینکه بدین ترتیب بسیاری از فعالیت‌های فرد هیات علمی که تا به آن زمان از طرف خود فرد و یا احیاناً سایر قسمت‌ها نادیده گرفته می‌شود با کمک خود فرد و سایر قسمت‌ها ثبت و مکتوب می‌شود. این شرایط در جهت‌دهی منطقی به فعالیت‌های اعضاء نقش مهمی را دارا می‌باشد.

هدف و اهداف اختصاصی

هدف کلی

ارزشیابی فعالیت‌های اعضای هیات علمی و اطلاع رسانی به آنها در جهت تسریع روند رشد و ارتقاء

اهداف اختصاصی

- به روز رسانی اطلاعات آموزشی، پژوهشی، اجرایی و فرهنگی و...اعضای هیات علمی
- آگاهی دادن به اعضای هیات علمی نسبت به وضعیت خود
- تعیین نقاط قوت و ضعف اعضای هیات علمی
- افزایش کنجکاوی در اعضای هیات علمی نسبت به داشتن آگاهی از وضعیت خود
- افزایش انگیزه در اعضای هیات علمی نسبت به ارتقای به مرتبه بالاتر
- رتبه بندی اساتید

روش اجراء

ابتدا با جمع آوری اطلاعات مکتوب فعالیت‌های مختلف اعضاء هیات علمی، سعی در مرتب سازی اطلاعات شد. در راستای تحقق این امر نیاز به ایجاد هماهنگی دقیق بین قسمت‌های

۱ـ استادیار دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارتش

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-24]

مختلف بیمارستانی، پژوهشی، آموزشی و اداری بود که با همکاری آنها، کلیه فعالیت‌ها، پس از بررسی و بازبینی، ثبت و به صورت مکتوب در اختیار دایره‌ی هیات علمی قرار گرفت و چنانچه در بخشی احیاناً نقصی وجود داشت، با مشخص شدن آن و اطلاع رسانی، هوشیاری لازم در جهت رفع آن بوجود آمد. پس از این مرحله امتیازات مکتسبه از کلیه فعالیت‌ها به تفکیک و بر طبق آیین نامه‌ی ارتقائ اعضای هیات علمی وزارت بهداشت و آموزش پزشکی محاسبه و مشخص شد و سپس کارنامه خود اظهاری سالیانه هر یک از اعضا تهیه و در اختیار فرد به فرد آنها جهت بررسی و اعلام نظریه تا تاریخ تعیین شده، قرار گرفت و چنانچه هر قسمت از آن مورد تایید نبوده و یا فعالیتی خاص ثبت نشده بود با همراه داشتن مستندات در جهت رفع نواقص اشاره شده اقدام لازم به عمل آمد. بدین ترتیب کارنامه نهایی تهیه و مجدداً در طی ثبت نهایی، به فرد هیات علمی نیز اطلاع داده می‌شود. با تهیه این کارنامه اعضای فعال هیات علمی مشخص و بر مبنای آن اعطای پایه سالیانه به آنها در طی روند منطقی‌تر و دقیق‌تر صورت خواهد گرفت و چنانچه عضوی دارای حدنصاب امتیازات لازم جهت ارتقاء به مرتبه بالاتر باشد، پرونده‌ی ایشان در هیات ممیزه دانشگاه مطرح و پس از تایید، به وزارتخانه مربوطه ارسال می‌شود. همچنین اساتید بر اساس امتیاز فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و اجرایی رتبه بندی شدند

نتایج

پیامدهای اجرا و محصول یا بروندادهای فرآیند

تعداد ۹۸ کارنامه تهیه و سپس در اختیار اعضاء هیات علمی قرار گرفت. ۲۲ (۲۲/۴۴٪) نفر از آنها نظر مکتوب خود را به دایره هیات علمی اطلاع دادند که ۱۹ (۱۹/۳۸٪) نفر، خواهان اصلاح کارنامه بر طبق مستنداتی که ضمیمه آن ارائه داده بودند، شدند و ۳ (۳/۰۶٪) نفر اظهارات کارنامه را تایید کرده بودند. شش (۶/۱۲٪) نفر از اعضاء مامور به تحصیل بوده و فعالیت سالیانه آنها فعلاً نیازی به ثبت و محاسبه نبود. هفتاد (۷۱/۴۲٪) نفر باقیمانده شامل کسانی بودند که یا به طور شفاهی اطلاعات را تایید کرده بودند (اکثریت) و یا اینکه موضوع را فراموش کرده بودند (اقلیت) و از آنجایی که در کارنامه به مدت زمان معین جهت اعلام نظریه اشاره شده بود، بدین ترتیب در پایان مدت زمان مذکور، کارنامه نهایی تهیه و در اختیار قسمت‌های ذیربط قرار می‌گیرد. بنابراین آخرین اطلاعات از فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، اجرایی و...اعضای هیات علمی اخذ و با همکاری خود عضو هیات علمی و سایر قسمت‌های دست اندرکار اطلاعات تکمیل شد. هوشیاری و افزایش حساسیت در سایر قسمت‌های مرتبط در رابطه با فعالیت‌های اعضای هیات علمی در جهت ثبت دقیق و سریع و ارسال به موقع آنها ایجاد شد. به نظر می‌رسد انگیزه در ایجاد هماهنگی بین قسمت‌های مرتبط، علاقمندی و همکاری اعضای هیات علمی نسبت به تکمیل اطلاعات و انگیزه در اعضای هیات علمی نسبت به ارتقای به مرتبه بالاتر افزایش یافته است. از دوباره کاری و اتلاف وقت جهت جمع آوری اطلاعات و مستندات برای اعطای پایه سالیانه جلوگیری به عمل آمد. ضمن اینکه اعتباربخشی دقیق و کامل به فعالیت‌های اعضای هیات علمی با دخالت قسمت‌های مربوطه انجام گرفت و روند ارتقای اعضای هیات علمی شتاب گرفت، به طوریکه در مدت کمتر از یک سال، ۸ نفر از اعضای هیات علمی موفق به کسب رتبه دانشیاری شده و پرونده ۳ نفر دیگر نیز در حال بررسی است.

سطح اثرگذاری (دانشگاه، کشوری، بین المللی)

دانشگاه

انطباق سیاست‌های بالا دستی (فرآیند تا چه حد کشور را با هدف مرجعیت علمی در منطقه نزدیک می‌کند)

با انجام آن قدمی هر چند کوچک در جهت نیل به هدف بالا می‌توان برداشت.

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-24]

نتیجه‌گیری شامل چالش‌ها و مشکلات اجرایی فرآیند

با استمرار کار که برگرفته از توجه به تجربیات قبلی و به کارگیری آنها در جهت رفع نواقص باشد، این طرح کاربردی و ثمربخش است. با توجه به اینکه در ابتدا انگیزه اعضاء هیات علمی در تکمیل اطلاعات کم بود، جهت رفع آن، قدم اول از سوی دایره هیات علمی برداشته شد و ابتدا با ارائه کارنامه به آنان حساسیت اولیه در ایشان ایجاد شد و در ادامه نیاز به توجیه بیشتر آنها و همچنین سایر قسمت‌ها وجود داشت و مدتی زمان صرف جلب اعتماد آنان شد. پس از توجیه اعضاء در ارتباط با نوع اطلاعات مورد نیاز، به دنبال تکمیل آن برآمدند و در عین حال سایر قسمت‌ها نیز درگیرشدند. با دقت در اجراء و داشتن پشتکار و صبر در پیاده سازی اهداف از پیش تعیین شده، می‌توان امیدوار بود که در دراز مدت به طریق کاملاً اصولی اطلاعات مورد نیاز در اسرع وقت جمع‌آوری و تحلیل شده و بهترین راهنمایی در کوتاه‌ترین زمان در اختیار اعضاء هیات علمی قرار گیرد.

معرفی فرآیند در نشریات علمی یا ارائه کار در مجامع علمی

مقاله آن تهیه شده است و در مرحله ارسال به مجلات مربوطه است.

تائیدهای مربوطه و ارزشیابی فرآیند

گواهی پیوستی

قابلیت تعمیم و اجراء در سایر مراکز آموزشی

به نظر می‌رسد با هماهنگی بین قسمت‌های مربوطه و مدیریت دقیق در اجراء و آنالیز اطلاعات قابلیت تعمیم داشته باشد.

استمرار (استمرار اجرای فرآیند در برنامه‌های جاری آموزشی)

در صورت داشتن یک بار تجربه و پیشگیری از چالش‌های پیش بینی شده، استمرار در اجراء خواهد داشت.

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-24]